

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : TRI/UTLGM-52005

ชื่อโครงการ : การพัฒนากายภาพของวัดในกิจกรรมท่องเที่ยวไหว้พระเก้าวัดเมืองเชียงใหม่
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ชื่อนักวิจัย : นายศรีไชย ศรีมิ่งขวัญชัย

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

E-mail Address : sarichai@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 สิงหาคม 2552 – 31 กรกฎาคม 2553

กิจกรรมไหว้พระเก้าวัดเมืองเชียงใหม่ ของ ททท. เป็นกำหนดบทบาทให้วัดทั้ง 9 แห่ง กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทันที ในขณะที่วัดส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนากายภาพของวัดให้มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะหาแนวทางในการพัฒนากายภาพของวัดทั้ง 9 แห่ง เพื่อเป็นการเตรียมวัดให้พร้อมสำหรับการท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาวัดมีความสะดวกสบาย และได้รับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่สมบูรณ์เพิ่มขึ้น งานวิจัยนี้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ศึกษาศักยภาพและสภาพของวัดในปัจจุบัน จากผู้บริหารวัด 2) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนากายภาพของวัด และความสามารถในการช่วยเหลือวัดในด้านต่าง ๆ จากผู้ที่พึ่งพิงวัด และ 3) ศึกษาประสบการณ์ในการท่องเที่ยววัด ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนากายภาพของวัดในด้านต่าง ๆ จากนักท่องเที่ยว ซึ่งจากการเก็บข้อมูลของทั้ง 3 ส่วนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการเปรียบเทียบ และคัดเลือกเฉพาะคำแนะนำที่มีผลซ้ำกัน มากำหนดให้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากายภาพของวัดเป็นลำดับแรก ส่วนคำแนะนำอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มและไม่ขัดแย้งกัน ก็จะกำหนดให้ใช้เป็นแนวทางในลำดับต่อไป จากการศึกษาพบว่าวัดแต่ละแห่งมีวิธีในการพัฒนาปรับปรุงวัดที่แตกต่างกัน สามารถสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนากายภาพของวัดในกิจกรรมท่องเที่ยวไหว้พระเก้าวัดเมืองเชียงใหม่ ได้ดังนี้

1) **วัดเชียงใหม่** อันดับที่ 1 ควรปลูกต้นไม้และบำรุงรักษาให้เป็นระเบียบ อันดับที่ 2 จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบ อันดับที่ 3 สร้างห้องน้ำเพิ่ม และอื่น ๆ ได้แก่ รักษาความสะอาดของสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก

2) **วัดดวงดี** อันดับที่ 1 ลดความหนาแน่นของอาคารภายในวัด และอันดับที่ 2 เพิ่มพื้นที่สัญจร ที่จอดรถ และจัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบ

3) **วัดเจติยหลวงฯ** มีสิ่ง que ควรพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ เพิ่มที่จอดรถ ห้องน้ำ และถังขยะ และอื่น ๆ ได้แก่ บูรณะพระธาตุ ปรับปรุงที่จอดรถ-พื้นถนน เพิ่มพื้นที่สีเขียวและทางเท้า

4) **วัดพระสิงห์ฯ** อันดับที่ 1 ควรอนุรักษ์สถาปัตยกรรมให้อยู่ในสภาพเดิม รักษาความสะอาด ตกแต่งพระธาตุให้สวยงาม อันดับที่ 2 เพิ่มพื้นที่สีเขียว และอื่น ๆ ได้แก่ จัดระเบียบจราจร ขยายถนนให้กว้างขึ้น ปรับปรุงสถานที่จอดรถและร้านค้า นอกจากนี้ทางวัดควรเพิ่มถังขยะที่จอดรถ ที่นั่งพัก ตู้น้ำดื่ม และห้องน้ำ

5) **วัดหมื่นเงินกอง** มีสิ่ง que ควรพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ รักษาศิลปะที่เก่าแก่ และปรับปรุงอุโบสถให้อยู่ในสภาพดี และอื่น ๆ ได้แก่ ทำป้ายทางเข้าวัดให้ใหญ่ขึ้น เพิ่มที่จอดรถและถังขยะ ปรับปรุงห้องน้ำ รักษาความสะอาดของภูมิทัศน์ และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

6) **วัดดับภัย** มีสิ่ง que ควรพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบ ขยายทางเข้าวัดพร้อมทำป้ายบอกทางเข้าวัดให้ชัดเจน และอื่น ๆ ได้แก่ รักษาความสะอาดของสิ่งก่อสร้าง แก้ไขความคับแคบของวัด เพิ่มพื้นที่สีเขียว และควรปรับปรุงอุโบสถ โรงเรียน หอไตร จุดจำหน่ายดอกไม้รูปเทียน และที่ทิ้งขยะให้เหมาะสม

7) **วัดหม้อคำตวง** มีสิ่ง que ควรพัฒนาเป็นอันดับแรก คือ การบำรุงรักษาภูมิทัศน์ให้สะอาด และเป็นระเบียบ และอื่น ๆ ได้แก่ จัดรูปแบบและวางตำแหน่งของอาคารให้เหมาะสม จัดระเบียบจราจร เพิ่มที่จอดรถและห้องน้ำ และบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกให้อยู่ในสภาพดี ทำทางเท้า และป้ายจราจรให้ชัดเจน

8) **วัดลอยเคราะห์** มีสิ่ง que ควรพัฒนา ได้แก่ กำหนดที่จอดรถให้ชัดเจน แบ่งพื้นที่สัญจรระหว่างคนกับยานพาหนะ ปรับปรุงทางเข้า-ออกวัด จัดร้านค้าให้เป็นระเบียบ ไม่ควรสร้างถนนหรือเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ นอกจากจุดบริการนักท่องเที่ยว และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

9) **วัดชัยมงคล** อันดับที่ 1 เพิ่มพื้นที่สีเขียว อันดับที่ 2 จัดระเบียบจราจร เพิ่มทางเท้าและที่จอดรถ และอื่น ๆ ได้แก่ จัดระเบียบของร้านค้า ปรับปรุงห้องน้ำ วางท่อระบายน้ำใหม่ และเพิ่มสถานที่พักผ่อน

ซึ่งหากวัดต่าง ๆ ได้มีการพัฒนากายภาพของวัดตามที่กล่าวมาข้างต้นก็จะทำให้ประชาชนที่มาท่องเที่ยวกิจกรรมฯ มีความสะดวกสบาย ได้รับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่สมบูรณ์มากขึ้น ทำให้เกิดความพึงพอใจ และอยากมาเยี่ยมชมวัดอีก

คำหลัก : การพัฒนาด้านกายภาพของวัด, ไหว้พระแก้ววัด, การประชาสัมพันธ์, การท่องเที่ยว

ABSTRACT

Project Code : TRI/UTLGM-52005

Project Title : Physical Development of Nine Temples Merit in Chiang Mai to Promote
Tourism

Investigator : Srimingkwanchai S.

Faculty of Architecture, Chiang Mai University

E-mail Address : sarichai@hotmail.com

Project Duration : 1 August 2009 – 31 July 2010

"Nine Temples Merit in Chiang Mai Activity" of Tourism Authority of Thailand turns all nine temples in the program into tourist attraction immediately but mostly the physical of these temples were not developed and unready to be good cultural tourist attractions of Chiangmai. The purpose of this research is to find the way to develop these nine temples to be prepared for the tourists. So they could feel comfortable and complete of cultural experience. The study has been divided into 3 sections 1) Study the potential of the temples from monks 2) Study the opinions and participation in the development of the temple of from people who dependable temples. 3) Study the temples travelers' experiences of Thai tourist. Researcher analyzed 3 parts of data by comparison and chose only the repeatedly of suggestions to define the ways for physical development first. Next development was from the other advice of tourist groups which not contradictory. The study found that every temples would have different strategies to upgrade their physical environment. The physical development of nine temples in "Nine Temples Merit in Chiang Mai " activity can be conclude as follows.

- 1) Wat Chiangman First, grow plants and maintain them to be in order. Second, organize parking area. Third, increase toilets and other facility such as regularly clean buildings.
- 2) Wat Duangdee First, decrease the density of buildings inside temple area. Second, increase pathway, parking lots and organize them to be in order.
- 3) Wat Chediluang Should increase parking area, toilets, garbage and another such as renovate the Chedi, improve parking area and also road surface, increase green area and walking path.
- 4) Wat Prasingh First, conserve ancient architecture, take care of cleanness and decorate the Chedi. Second, increase green area and another such as organize the traffic inside temple by expand the road, improve parking area and local shops inside the temple area. Moreover they should increase garbage, parking lots, water cooler and toilets.
- 5) Wat Meunnheungong Should preserve ancient arts improve ubosot and another such as enlarge the entrance sign of temple, increase parking lots and garbage, improve toilets to be good quality, take care of cleanness and increase green area.
- 6) Wat Dabpai Should organize parking area to be in order, expand the entrance road and enlarge the entrance sign and another such as regularly clean the buildings, adjust the narrowness inside temple area, increase green area, improve ubosot, school, tripitaka hall, local shops and refuse area.
- 7) Wat Morkamthuang Should maintain and organize the landscape to be in order and cleanness and another such as re-arrange the location of buildings, order the traffic, increase parking area and toilets, maintain facility inside temple, increase walking path and road sign.

- 8) Wat Loykror Should clear the parking area, define the way for walking and car, improve the entrance of temple, order the local shops, do not increase the street and other facility except tourist information point and increase green area.
- 9) Wat Chaimongkol First, increase green area. Second, order the traffic way, increase walking path and parking lots and another such as order the local shops, improve toilets, set the appropriate way of scupper and increase green park.

If these nine temples follow the research's advice to develop their physical. Tourist would feel comfortable and satisfy. Moreover they would get the complete of cultural experience and desire to visit again.

Keywords : Physical Development of Temple, Nine temples merit, to promote, tourism